

Nyhet från greppa.nu

Skadedjurens fiender är vänner att räkna med

Foto: Camilla Persson

Nyckelpigelarver äter gärna 25 bladlöss per dygn. En vuxen nyckelpiga kan äta upp till 40 stycken under samma tid.

Skalbaggsåsar ger jordlöpare och nyckelpigor ett hem för vintern, blomsterremsor lockar blomflugor och parasitsteklar, att undvika tidiga skadedjursbekämpningar gynnar de flesta nyttodjur. Jordbruksverkets nya satsning ger råd om hur du kan få fler nyttiga insekter och spindeldjur till åkern. Där minskar de skadedjurspopulationerna.

Nyttodjursatsningen består av en app, faktablad, information på hemsidan och presentation av veckans nyttodjur på facebook. Det är samma material som används i de olika kanalerna. Satsningen är gjord inom projektet Mångfald på slätten och elva olika grupper av insekter och spindeldjur lyfts fram.

– Det finns många böcker om skadedjur, men inte så många om nyttodjur. Allt som rör sig i odlingarna är inte skadedjur. De nyttiga rovdjuren finns överallt, i trädgårdar, fältkanter och på åkern, säger Christina Winter på Jordbruksverkets rådgivningsenhet som varit med och tagit fram materialet.

KÄLLOR:

Jordbruksverkets hemsida
[LÄS MER >>](#)

Östman Ö., Ekbom B. & Bengtsson J. (2003). Yield increase attributable to aphid predation by ground-living polyphagous natural enemies in spring barley in Sweden. *Ecological Economics*. Volume 45 (1) 2003. S 149–158.
[LÄS MER >>](#)

Rusch A., Bommarco R., Jonsson M., Smith H. G. & Ekbom B. (2013). Flow and stability of natural pest control services depend on complexity and crop rotation at the landscape scale. *Journal of Applied Ecology*. Volume 50 (2) 2013. S. 345–354.
[LÄS MER >>](#)

PÅ SAMMA TEMA:

[2012-08-21 >>](#)

Ändrat klimat ger ökade växtskyddsproblem

[2012-05-22 >>](#)

Hur nära integrerat växtskydd kommer du?

[2008-02-15 >>](#)

Ny norsk växtskyddstjänst på nätet

– En del rovdjur är väldigt specialiserade på till exempel bladlöss, medan spindlar fångar och äter nästan allt de kommer över. Vissa arter är vanligare i fleråriga kulturer som frukt och bär medan andra huvudsakligen lever i åkermark.

Lättillgängligt

Genom att göra en app för mobiler blev kunskapssammanställningen även en fälthandbok.

– Vi vill väcka ett intresse för nyttodjuret och vad de utträttar inom lantbruk och trädgårdsproduktion. Med hjälp av bilderna kan lantbrukaren identifiera viktiga arter som finns i de egna markerna.

Bilderna visar djuren i olika utvecklingsstadier och ibland även i aktion – som när en nyckelpigelarv slukar en bladlus. Texten är uppdelad i fyra korta kapitler per rovdjursgrupp: Ett informationsavsnitt om djurens utseende och biologi, ett annat om på vilket sätt de gör nytta, ett tredje med enkla råd om vad man kan göra för att gynna dem och slutligen ett om utsättning, i de fall där detta är relevant. Det handlar då om arter som förökas upp kommersiellt för användning som biologisk bekämpning, till exempel i växthuskulturer.

Etablerad metod i växthus

Inom svensk växthusodling har naturliga fiender använts aktivt i växtskyddsarbetet sedan 1970-talet. Där är flera insekts- och spindelarter numera självklara medarbetare. Även inom plantskoleproduktion och frukt- och bärödling används olika nyttodjur som köps in och sprids i odlingarna. För att det ska fungera bra krävs dock både stor kunskap och engagemang från odlarens sida.

– På de större arealerna inom lantbruket handlar det om att gynna och locka till sig de nyttodjur som redan finns i landskapet, säger Christina Winter. Särskilt i ett slättlandskap har åtgärderna stor betydelse genom att de gör landskapet mer varierat och erbjuder övervintringsplatser och mat åt nyttodjuret.

Studier visar effekter

Att rovdjur i form av insekter och spindeldjur som finns naturligt i markerna gör nytta har påvisats i vetenskapliga studier, berättar Mattias Jonsson, Institutionen för ekologi vid SLU Ultuna:

– En studie där de naturliga fienderna stängdes ute från vårsådd spannmål med barriärer visade att nyttodjuret minskade skadorna av havrebladlus med i genomsnitt 50 procent. Procentuellt var effekten dubbelt så stor på ekologiska fält som på de konventionellt brukade.

En senare studie har visat att landskapets beskaffenhet har stor betydelse för vilken effekt man kan se av nyttodjur i olika grödor.

– Effekten är betydligt större i småbrutna landskap jämfört med i landskap dominerade av storskaligt jordbruk.

[Berit Haggren](#)

Redaktör:
Berit Haggren
0470-692 00
berit@haggren.eu

Foto: Louis Vimarlund

Jordlöpare gör bland annat nytta i spannmålsodlingar där de äter bladlöss. De minskar även mängden ogräsfrön i marken.

Foto: Louis Vimarlund

Både den fullbildade guldögonsländan och dess larv är rovdjur. Bladlöss, kvalster, fjärilslarver och insektsägg hör till det som slinker ner.

Foto: Lina Norrlund

Ett hektar åkermark kan rymma tre miljoner spindlar. De fångar och äter bland annat myggor, flugor, bladlöss, rapsbaggar och jordloppor.